2024/1420

13.6.2024

EMP ÜHISKOMITEE OTSUS nr 335/2023,

8. detsember 2023,

millega muudetakse EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ [2024/1420]

EMP ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping“), eriti selle artiklit 98,

ning arvestades järgmist:

(1) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/957, millega muudetakse määrust (EL) 2015/757, et hõlmata meretransporditegevusi ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga ning näha ette täiendavate kasvuhoonegaaside heitkoguste ja täiendavate laevatüüpide tekitatud heite seire, aruandlus ja kontroll ([1]).

(2) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/959, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, ja otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ([2]).

(3) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2023. aasta otsus (EL) 2023/852, millega muudetakse otsust (EL) 2015/1814 seoses lubatud heitkoguse ühikute arvuga, mis lisatakse ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi kuni 2030. aastani ([3]).

(4) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida komisjoni 27. juuli 2023. aasta otsus (EL) 2023/1575, ELi heitkogustega kauplemise süsteemis 2024. aastaks välja antavate liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kohta ([4]).

(5) Komisjon avaldab uue heitkogustega kauplemise süsteemi alusel 2027. aastaks hoonete, maanteetranspordi ja täiendavate sektorite puhul välja antavate lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse 1. jaanuariks 2025, ning nagu olemasoleva heitkogustega kauplemise süsteemi puhul, kehtestab piirmäära, mis vastab EMP lubatud heitkoguse ühikute üldkogusele. EMP EFTA riigid peaksid esitama sisendandmeid ja nendega konsulteeritakse komisjoni asjaomase otsuse ettevalmistamise käigus.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2023/959 inkorporeerimine ei mõjuta hinnangut, mille EFTA riigid annavad EMP lepingu kohaldamisalaga seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrusele (EL) 2023/955, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond.

(7) Tuginedes Liechtensteini piirkondlikule liidule Šveitsiga ja kooskõlas keskkonnatasusid käsitleva kahepoolse lepinguga, ([5]) kohaldatakse Liechtensteinis süsinikumaksu, mille haldamist, sealhulgas kogumist, seiret ja sellega seotud aruandlust teostavad Šveitsi ametiasutused ja üksused. Seetõttu tuleks Liechtensteini puhul seoses hoonete, maanteetranspordi ja muude sektorite uue heitkogustega kauplemise süsteemiga läbi vaadata direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30e lõike 3 kohase erandi lõppkuupäev ja senine erand seonduvatest halduseeskirjadest ning teha vastavad kohandused heiteallikaid käsitlevates andmetes.

(8) Otsuses (EL) 2023/1575 avaldatud arvnäitajad, mis on seotud 2024. aastaks välja antavate liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogusega ja lineaarse vähendamisteguri kohaldamisest tuleneva lubatud heitkoguse ühikute iga-aastase vähendamisega, hõlmavad EFTA riike kooskõlas direktiiviga (EL) 2023/959.

([1]) ELT L 130, 16.5.2023, lk 105.
([2]) ELT L 130, 16.5.2023, lk 134.
([3]) ELT L 110, 25.4.2023, lk 21.
([4]) ELT L 192, 31.7.2023, lk 30.
([5]) Vertrag zwischen dem Fürstentum Liechtenstein und der Schweizerischen Eidgenossenschaft betreffend die Umweltabgaben im Fürstentum Liechtenstein, abgeschlossen am 29. Januar 2010 (LGBl. 2010 Nr. 12).

(9) Seetõttu tuleks EMP lepingu XX lisa vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

EMP lepingu XX lisa muudetakse järgmiselt.

1. Punkti 21al (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ) teksti muudetakse järgmiselt:

i) lisatakse järgmine taane:

„- **32023 L 0959**: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/959 (ELT L 130, 16.5.2023, lk 134).“;

ii) kohandus d asendatakse järgmisega:

„d) Artikli 3d lõiget 4, artikli 3ga lõike 3 teise lõigu neljandat lauset, artikli 10 lõiget 3, artikli 30d lõiget 6 ja artikli 30e lõike 3 punkti h esimest lõiku ei kohaldata EFTA riikide suhtes.“;

iii) kohanduses e asendatakse sõnad „Artiklisse 9 lisatakse järgmised lõiked“ sõnadega „Artikli 9 esimese lõigu järele lisatakse järgmised lõiked“;

iv) kohandus j jäetakse välja; kohandustele f–i antakse uued tähised g–j;

v) kohanduse e järele lisatakse järgmine kohandus:

„f) Artikli 9 teise lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Arvnäitajad, mida tuleb EFTA riikide puhul vastavalt käesolevale artiklile alates 2024. aastast välja antavate EMP lubatud heitkoguse ühikute koguse arvutamisel arvesse võtta, on sätestatud liite B osas.“;“

vi) kohandustele t ja u antakse uued tähised z ja za; kohandustele l–s antakse uued tähised o–v; kohandusele k antakse uus tähis l;

vii) kohanduse j järele lisatakse järgmised kohandused:

„k) Artikli 10a lõikes 1 lisatakse sõnade „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL artiklile 8“ järele sõnad „või samaväärsed kohustused vastavalt EFTA riikide siseriiklikule õigusele.“;“

viii) kohanduse l järele lisatakse järgmised kohandused:

„m) Artikli 12 lõike 3-d teise lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„EFTA riike käsitlevad otsused teeb EMP ühiskomitee vastavalt EMP lepingus sätestatud korrale.“

n) Artikli 12 lõike 3-c järele lisatakse järgmine lõik:

„Kahe EFTA riigi taotlusi käsitlevad otsused teeb EMP ühiskomitee vastavalt EMP lepingus sätestatud korrale.““;

ix) kohanduse o tekst asendatakse järgmisega:

„Artikli 16 lõike 3 teise lause järele lisatakse järgmine lause:

„EFTA riigid näevad ülemääraste heitkoguste eest ette trahvid, mis on võrdväärsed ELi liikmesriikides kehtivatega.““;

x) kohanduse s tekst asendatakse järgmisega:

„Artikli 18b lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

„Direktiiviga ette nähtud kohustuste täitmiseks võivad EFTA riigid ja EFTA järelevalveamet paluda EMSA või muu asjaomase organisatsiooni abi ja võivad sõlmida sel eesmärgil nende organisatsioonidega asjakohaseid kokkuleppeid.““;

xi) kohanduse v järele lisatakse järgmised kohandused:

„w) Artikli 30d lõike 4 kuuendale lõigule lisatakse järgmine lause:

„Käesolevas lõigus osutatud juhul ei mõjuta see seda osa EFTA riikides lubatud heitkoguse ühikute kogusest, mis on tehtud kättesaadavaks kliimameetmete sotsiaalfondile kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 10a lõikega 8b, käesoleva artikli lõikega 3 ja käesoleva lõikega.“

x) EFTA riikide puhul asendatakse artikli 30e lõike 3 punkt a järgmise tekstiga:

„Asjaomane EFTA riik teavitab EFTA järelevalveametit kõnealusest riiklikust süsinikumaksust hiljemalt kaks kuud pärast EMP ühiskomitee 8. detsembri 2023. aasta otsuse nr 335/2023 jõustumist ning dokumenteerib maksustamistaseme, esitades viited asjaomasele riiklikule õigusaktile, milles käsitletakse kehtivat maksumäära ja kuni 2030. aastani kehtestatud maksumäärasid; asjaomane EFTA riik teavitab EFTA järelevalveametit igast hilisemast riikliku süsinikumaksu muudatusest; EFTA järelevalveamet edastab kõik EFTA riigi teatised viivitamata ja mitte hiljem kui ühe kuu pärast komisjonile;“

y) Artikli 30e lõikele 3 lisatakse järgmised lõigud:

„Liechtensteini puhul vaadatakse erandi lõppkuupäeva (31. detsember 2030) kohaldamine läbi osana EMP ühiskomitee järgmisest otsusest, mis käsitleb direktiivi 2003/87/EÜ, pärast direktiivi läbivaatamist 2026. aasta juulis, võttes arvesse asjaomaseid eeskirju, mida kohaldatakse Liechtensteinis selle piirkondliku liidu tõttu Šveitsiga, ning eelkõige süsinikumaksu ja selle haldamist, mida reguleeritakse vastavalt kahepoolsele keskkonnatasusid käsitlevale lepingule, pidades silmas nende samaväärsust hoonete, maanteetranspordi ja muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteemiga, ning võimaluste piires seda, milliste tulemustega lõppes direktiivi 2003/87/EÜ IVa peatüki rakendamise komisjonipoolne läbivaatamine vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 30i.

Kuni jõustub EMP ühiskomitee järgmine direktiivi 2003/87/EÜ käsitlev otsus, Liechtensteinis direktiivi 2003/87/EÜ artikleid 30b ja 30f ei kohaldata. Andmed, mis on vajalikud selleks, et kohandada Liechtensteini jaoks liidu lubatud heitkoguse ühikute kogust, ja mis on seotud direktiivi 2003/87/EÜ IVa peatüki alusel loodud heitkogustega kauplemise süsteemiga, võetakse Liechtensteini kohta ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kasvuhoonegaaside heite andmekogudest, seni kuni direktiivi artikli 30f kohased seireandmed ei ole kättesaadavad.““;

xii) kohanduse za liite B osa asendatakse järgmisega:

„B OSA

EFTA riikide arvnäitajad, mida kasutatakse ajavahemikuks 2021–2030 välja antavate EMP lubatud heitkoguse ühikute koguse arvutamisel ja kohandamisel vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklitele 9 ja 9a

Nende arvnäitajate kindlaksmääramiseks on kohaldatud järgmisi lineaarseid tegureid: aastatel 2021–2023 2,2 %, aastatel 2024–2027 4,3 % ja aastal 2028 4,4 %.

HKSi piirmäär 2021–2030	**Island**	**Norra**
2021	1 432 642	16 304 948
2022	1 393 440	15 858 793
2023	1 354 238	15 412 638
2024	1 227 504	14 242 697
2025	1 148 901	13 331 215
2026	1 045 721	12 140 314
2027	967 476	11 235 954
2028	887 411	10 310 563
2029	807 347	9 385 171
2030	727 282	8 459 779

Need arvnäitajad ei hõlma lubatud heitkoguseid, mis vastavad muude kasvuhoonegaaside heidete kui meretransporditegevusest tuleneva CO_2 heite lisamisele HKSi direktiivi kohaldamisalasse alates 1. jaanuarist 2026, ega avamerelaevade heidet alates 1. jaanuarist 2027, võttes aluseks nende viimase aasta heitkogused, mille kohta andmed on kättesaadavad."

2. Punkti 21alj (Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2015/1814) lisatakse järgmised taanded:

„- **32023 D 0852**: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2023. aasta otsus (EL) 2023/852 (ELT L 110, 25.4.2023, lk 21),

- **32023 L 0959**: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/959 (ELT L 130, 16.5.2023, lk 134)."

3. Punkti 21apn (komisjoni otsus (EL) 2020/1722) järele lisatakse järgmine punkt:

„21apo. **32023 D 1575**: komisjoni 27. juuli 2023. aasta otsus (EL) 2023/1575 ELi heitkogustega kauplemise süsteemis 2024. aastaks välja antavate liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kohta (ELT L 192, 31.7.2023, lk 30)."

4. Punkti 21aw (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2015/757) muudetakse järgmiselt.

i) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ";

ii) lisatakse järgmine taane:

„- **32023 R 0957**: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/957 (ELT L 130, 16.5.2023, lk 105)."

Artikkel 2

Määruse (EL) 2023/957, direktiivi (EL) 2023/959 ning otsuste (EL) 2023/852 ja (EL) 2023/1575 islandi- ja norrakeelsed tekstid, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP kaasandes, on autentsed.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub 9. detsembril 2023 või EMP ühiskomitee viimasele teavitamisele järgneval päeval vastavalt EMP lepingu artikli 103 lõikele 1, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on hilisem (*).

Seda kohaldatakse alates 31. detsembrist 2023.

Artikkel 4

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP osas ja EMP kaasandes.

Brüssel, 8. detsember 2023

EMP ühiskomitee nimel
eesistuja
Pascal SCHAFHAUSER

(*) Põhiseadusest tulenevad nõuded on nimetatud.